

HÍREK HÓPEHELYRŐL – MEG HÍRES GORILLÁKRÓL ÁLTALÁBAN...

Hópehely 40 éves! Ma ő talán a leghíresebb „állatszeményiség” az egész világon. Nem hiszem, hogy valaha többet mondtak vagy írtak volna egy gorilláról, mert még az Internet Google keresője is vagy 1350 helyen tartja nyilván angol nevén, Snowflake-ként

Hírnevét elsősorban annak köszönheti, hogy ő az egyetlen ismert fehér gorilla.¹ Az afrikai Guineában, 1966-ban került fogságba, feltehetően négyéves korában. Egy éppen arra járó természetbúvár száz dollárért megvette, és egy hátizsákban Barcelonába szállította. Az ottani állatkertben talált végleges otthonra. Kapott is spanyol nevet íziben: *Capito de Nieve*, de az ottani köztudatba a helybéli katalánok adta *Floquet de Neu* néven került be. Mindkét név ugyan azt jelenti: Hópehely. A barcelonai állatkert tulajdonképpen neki köszönheti világhírét.

A fiatal állat nehezen szokott hozzá új életkörülményeihez. Betegeskedett, nem akart fejlődni egészen addig, míg az állatkert főállatorvosának felesége gondozásba nem vette. Hópehely kiköltözött az állatkertből, az állatorvos otthonába. Itt állandó pótnama-közelben lehetett, de ez nem jelentette azt, hogy embercsecsemőként gondozták volna, emberi szokásokat próbáltak volna rákényszeríteni. Amikor például megharapta nevelőanyját, az jó gorillaanya módjára alaposan visszaharapta! A megfelelő gondozás meg is hozta eredményét, és a serdülő gorilla visszakerülhetett az állatkertbe, ahol hasonló korú társaival együtt élt ezután.

Aki Barcelonában jár, annak feltétlenül meg kell látogatnia Hópehelyt! Valóban így van ez, mert a fehér gorillával való találkozás emlékezetes élményt nyújt még azoknak is, akiket különösebben nem is érdekel a természettudomány. A ma már idősek mondható állat jócskán leadott egykori, 200 kg-os súlyából, de még mindig erőteljes, impozáns példány. Jelenleg két fiatal gorilla-leányzóval, Virungával és Cocóval él együtt. Minden kétséget kizárólag ő az úr a házban, fiatal élettársai ennek megfelelő tisztelettel viseltetnek iránta. Erejét időnként látványosan bizonyítja: a kifutójában heverő több mázsás farönköket fél kézzel

emeli meg, hogy alattuk rovarokat keresgéljen. Eddig 21 ivadékot nemzett, de sajnos ezekből csak hat érte meg a felnőttkort. Egyikük sem hasonlított apjára: mindegyik „szabványos” fekete lett. Kivételt képezett az az ikerpár, melyet 1999-ben láttunk a barcelonai állatkertben: ezek egyikének középső két ujján fehér, pigmenthiányos folt volt, jelezve az atyai örökséget.

Hópehely albinósága vitatott, mert szigorú mércével mérve nem teljesen pigmentmentes, tehát nem 100%-os albinó. Bőre ugyan fehér, melyet kissé rózsaszínűre fest a rajta áttetsző vér, de vállán és fején a szőrzet halvány sárgás, szemének színe pedig halvány szürkés-kék. Arca megdöbbentően emberi. Mint általában az albinók, ő is érzékeny az erős fényre, emiatt gyakran vág grimaszokat, hunyorog, ha szemébe süt a Nap. Tavaly májusban szemoperáción esett át, mely sikeres volt, és azóta élénkebb, jobb hangulatban van.

Hópehely meglehetősen korú gorillának számít. A gorillák általában 20-30 évig élnek a szabad természetben – feltéve, hogy nem válnak vadászok áldozataivá. A legélemedettebb kort megérő, 53 éves, Massa nevű gorilla a Philadelphia Zoo lakója volt.

H. Gy.

¹ Még egyről tudtak: egy-két éven át többször is megfigyeltek egy fiatal fehér gorillát a guineai vadonban, de már jó ideje nyoma veszett.

Akinek lehetősége van Internet-használatra, ért valamelyest angolul és többet is szeretne megtudni a gorillákról, keresse fel az itt felsorolt web oldalakat:

Hópehelyről:

<http://www.zoobarcelona.com/camara/English - sony.htm>

Híres gorillákról:

<http://gorilla-haven.org/ghfamous.htm>

Kokóról:

<http://www.koko.org/news/062901.html>

Világhírű gorillák

Hópehelyen kívül még jó néhány világhírű gorillát ismerünk. Ezek egyike Colo, aki 1956. december 22-én született az ohioi Columbus város állatkertjében. Nevezetes állatnak számít, mert ő volt az első állatkertben született gorilla. 46. életével ma egyike a legöregebb gorillahölgyeknek.

A baseli születésű Jambo volt az első állatkertben született gorilla, melyet anyja önállóan nevelt fel. Ez már önmagában is híressé tette a kis Jambót, de igazi világhíre akkor tett szert, amikor a nyolcvanas években „elsősegélyben részesített” egy kifutójába esett kislítót.

Koko kisbabára vágyik

Hópehely kétségtelenül a legismertebb, de Koko, a „beszélő gorilla” talán még több figyelmet érdemelne. 1971. július 4-én (az USA nemzeti ünnepén) született. Eredeti neve Honabi-Ko volt, mely japánul „tűzijáték-gyermek” jelent, utalva a nemzeti ünnep szokásos tűzijátékára. Egy fiatal egyetemista, Francine „Penny” Paterson vette szárnyai alá a kis gorillát, és adta neki a Koko nevet. Paterson egy rövid kísérletet akart végezni a fiatal állattal: néhány szót akart neki megtanítani az általánosan használt Amerikai Jelbeszédből. Ekkor még nem is gondolta, hogy a néhány hétre tervezett programból egész életre szóló szoros együttműködés, és még szorosabb barátság lesz. Koko és Paterson egy életre összekötődtek. Munkájuk révén mi is bepillantást nyerhetünk a gorillák gondolat- és érzélemlévilágába, s megdöbbenne tapasztalhatjuk, milyen kevés választ el bennünket tőlük.

Koko ma több mint 1000 szót tud jelbeszéddel kommunikálni; megérti az angol beszédet, és bizonyos gondolatokat rajzzal, festéssel is tud tolmácsolni. A többszintű kommunikáció lehetővé tette, hogy megismerjük a gorilla lelkivilágát, vágyait, kívánságait. Leginkább talán abban hasonlítunk egymásra, hogy ő is tud hazudni, elferdíteni a valóságot céljai érdekében! Azt is tudjuk, hogy kedvenc színe a piros, kedvenc eledele a dió, moggyoró, alma és főtt kukorica – s kedvenc állatként a macskát választotta. Koko ma Ndume nevű élettársával él együtt. Ndume-t több jelentkező közül választotta ki, mégpedig videó segítségével! Koko vágya egy gorillabébi, ami előrehaladott kora ellenére még mindig lehetséges lenne, hiszen a legidősebb gorillaanya, Banga 37 éves korában szült egészséges gyermeket az atlantai állatkertben (USA).